

“AzərTAc”.-2013.-28 iyun.

Bakıda “Dövlət idarəetmə orqanlarının sənəd-informasiya təminatı: müasir vəziyyət və inkişaf perspektivləri” mövzusunda Beynəlxalq elmi-praktik konfrans keçirilir

İyunun 28-də Bakıda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İşlər İdarəsinin Prezident Kitabxanasının yaradılmasının on illiyinə həsr olunmuş “Dövlət idarəetmə orqanlarının sənəd-informasiya təminatı: müasir vəziyyət və inkişaf perspektivləri” mövzusunda Beynəlxalq elmi-praktik konfrans işə başlamışdır.

Tədbirdə respublikanın kitabxana işi sahəsində görkəmli mütəxəssisləri və bu işlə əlaqəli bir sıra dövlət qurumlarının nümayəndələri ilə yanaşı, on xarici ölkədən - Türkiyə, Belarus, Gürcüstan, Litva, Macarıstan, Moldova, Rumıniya, Rusiya və Ukraynadan nümayəndələr iştirak edirlər.

Qonaqların əksəriyyəti ali dövlət icra və qanunvericilik orqanlarının kitabxana-bibliografik və sənəd informasiya təminatı ilə məşğul olan qurumlarının mütəxəssisləridir.

Əvvəlcə tədbir iştirakçıları Prezident Kitabxanasının incəsənət ədəbiyyatı zalında “Əsirlikdə olan mədəni abidələrimiz” mövzusunda fotosərginin və internet zalında “Azərbaycan motivləri” adlı rəsm sərgisinin açılışında iştirak etmişlər.

Tədbirdə Prezident Kitabxanasının direktoru Mayıl Əhmədov konfransın məqsəd və əhəmiyyətindən danışmışdır. Bildirmişdir ki, konfransın məqsədi kitabxananın 2008-ci ildə qeyd edilmiş beşillik yubileyində olduğu kimi, onillik yubileyində də qazanılmış nailiyyətləri ümumiləşdirmək, mütəxəssislərin və alimlərin iştirakı ilə müzakirələr aparmaq, həmkarların təcrübəsini öyrənmək və tətbiq etməkdir. Konfransda dünyanın bir sıra ölkələrində ali dövlət qurumlarının sənədlərlə və bibliografik informasiya ilə təmin edilməsinin aktual məsələləri müzakirə olunacaqdır.

M.Əhmədov vurğulamışdır ki, ikigünlük beynəlxalq konfrans həm ölkəmizdə ali dövlət orqanlarının sənəd-informasiya təminatının təkmilləşdirilməsi işinə yardım edəcək, həm də respublikamızda bu sahədə görülmüş işlərin elmi təhlili və dünya miqyasında təbliğinə bir vəsilə olacaqdır.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İşlər müdirinin birinci müavini Oqtay Şahbazov bildirmişdir ki, Prezident Kitabxanası 2003-cü ildə ümummilli lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə təşkil olunmuşdur. Həmin vaxtdan etibarən İşlər İdarəsi dövlətimizin başçısının göstərişləri əsasında kitabxananın müasir mədəniyyət ocağı və informasiya mərkəzi kimi formalaşması üçün nəzərdə tutulan işlərin vaxtında və yüksək səviyyədə həyata keçirilməsini təmin etmişdir.

O.Şahbazov vurğulamışdır ki, Prezident İlham Əliyev 2006-cı ildə Kitabxanada olmuş, onun fəaliyyətini yüksək qiymətləndirmişdir. Azərbaycan Prezidenti Kitabxanadan həm də alim və tədqiqatçıların, geniş oxucu kütləsinin istifadə etmələri üçün imkan yaradılmasını tapşırılmışdır. Bütün bunlar dövlətimizin başçısının mədəniyyətin vacib sahəsi kimi kitabxana işinə göstərdiyi xüsusi diqqət və qayğının parlaq nümunəsidir.

Konfransda Prezident Kitabxanasının elmi katibi Kəmalə Sarıcalinskaya “Prezident Kitabxanası- 10 il” mövzusunda təqdimatla çıxış etmişdir.

Təqdimatda bildirilmişdir ki, Prezident Kitabxanası 2003-cü il yanvarın 23-də Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə respublikanın zəngin tarixə, maraqlı ənənələrə malik iki kitabxanasının - 1870-ci ildə yaradılmış Bakı Şəhər Mərkəzi Kitabxanasının və 1920-ci ildən fəaliyyət göstərən Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin Siyasi Maarif Evinin Kitabxanasının bazasında yaradılmışdır.

2004-cü il dekabrın 17-də Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, UNESCO-nun və İSESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva Kitabxanada olmuş, burada görülmüş işlərlə maraqlanmış, əməkdaşlara dəyərli tövsiyələr vermişdir. 2005-ci il dekabrın 9-da isə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə Kitabxanaya İşlər İdarəsinin sektoru statusu verilmişdir. Həmin vaxtdan etibarən kitabxananın bütün əməkdaşları dövlət qulluqçularıdır.

K.Sarıcalinskaya vurğulamışdır ki, ötən dövr ərzində Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İşlər İdarəsinin Prezident Kitabxanasında fəaliyyətin bütün istiqamətlərinin ardıcıl olaraq təkmilləşdirilməsi həyata keçirilmiş, maddi-texniki baza gücləndirilmiş, yeni metod və texnologiyalar mənimsənilmiş, kadrların bilik və peşə bacarıqlarının yüksəldilməsi istiqamətində tədbirlər görülmüşdür.

2006-cı il iyunun 27-də Prezident İlham Əliyev İşlər İdarəsinin kitabxanasına gələrək onun fəaliyyəti ilə yaxından tanış olmuş, müasir informasiya texnologiyalarının kitabxana işinə tətbiqi ilə maraqlanmış, fondun daha da zənginləşdirilməsi və kitabxananın maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi ilə bağlı

tapşırıqlar vermişdir. Bu tapşırıqlara müvafiq olaraq, Kitabxana ən müasir fərdi kompyuterlər və digər hesablama qurğuları, şəbəkə texnikası, çap üçün avadanlıq və s. ilə təchiz edilmişdir.

2009-cu il iyulun 22-də dövlətimizin başçısının müvafiq Sərəncamı ilə Prezident Kitabxanasına Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İşlər İdarəsinin şöbəsi statusu verilmişdir.

Prezident Kitabxanasının missiyasından və strukturundan danışan K.Sarıcalinskaya demişdir ki, onun başlıca missiyası ali dövlət orqanlarında və digər icra qurumlarında çalışan dövlət qulluqçularına, eləcə də informasiya maraqları kitabxananın profilinə uyğun olan digər tələbatçılara Kitabxananın fondunda olan sənədlərlə, burada yaradılan müxtəlif ilkin sənəd və biblioqrafik informasiya resursları ilə mükəmməl kitabxana-biblioqrafiya xidməti göstərməkdir. Kitabxananın təşkilati-idarəetmə strukturuna beş funksional şöbə və onların tərkibində olan yeddi bölmə daxildir. Kitabxananın elmi katibi şöbə və bölmələrin funksional vəzifə və fəaliyyət istiqamətləri haqqında ətraflı məlumat vermişdir.

Kitabxananın fondu ilə bağlı məlumat verən K.Sarıcalinskaya bildirmişdir ki, Prezident Kitabxanasının fonduna on il ərzində 41.857 nüsxə kitab, kitabça, avtoreferat və digər sənədlər, not, kompakt disk daxil olmuşdur.

Kitabxananın nadir ədəbiyyat fondunda XVI-XIX əsrlərdə və XX əsrin əvvəllərində müxtəlif dillərdə nəşr olunmuş zəngin ədəbiyyat nümunələri toplanmışdır. Burada saxlanılan 1088 adda kitab respublika kitab abidələrinin dövlət reyestrinə daxil edilmişdir. Fondun bu bölməsində dünyanın 22 dilində 11.868 adda, 13.270 nüsxə kitab saxlanılır.

K.Sarıcalinskaya qeyd etmişdir ki, Kitabxananın incəsənət ədəbiyyatı fondu respublikada incəsənətə dair ən zəngin ədəbiyyat kolleksiyalarındandır. Burada 50 min nüsxədən artıq ədəbiyyat- təsviri incəsənətə, memarlığa dair kitab, albom formasında nəşrlər, o cümlədən 20 min nüsxədən artıq klavirlər, not nəşrləri və bəzi digər nəşrlər toplanmışdır. Fondada incəsənətin müxtəlif sahələrinə dair nadir kitablar da saxlanılır.

Natiq bildirmişdir ki, Prezident Kitabxanasının ən zəngin kolleksiyalarından biri də dövrü nəşrlər fondu hesab olunur. Bu fondada əhəmiyyətli dövrü nəşrlərin komplektləri saxlanılır, onların mühafizəsi və istifadəsi üçün lazımı şərait yaradılır. 2012-ci ildə dövrü mətbuat fonduna Azərbaycan, rus və digər dillərdə 350 adda qəzet, jurnal, ardı davam edən nəşr daxil olmuşdur.

Kitabxananın on illik fəaliyyəti ərzində bir sıra əhəmiyyətli işlərin yerinə yetirildiyini söyləyən K.Sarıcalinskaya demişdir ki, bu bilik mənbəyində bütün kitabxana-biblioqrafik proseslərini avtomatlaşdırmağa imkan verən İRBİS 64 Kitabxanaların Avtomatlaşdırılması Sisteminin tam versiyası tətbiq edilmişdir. Kitabxana fondunun komplektləşdirilməsi, kataloqun yaradılması, biblioqrafik vəsaitlərin tərtibi, biblioqrafik axtarış, oxucuların uçotu, kitab verilişinin qeydi və digər proseslər bu sistemin imkanları sayəsində yerinə yetirilir. Bu sistem kitabxana proseslərini dəfələrlə sürətli, yüksək keyfiyyətli, əməyə və vaxta qənaətlə yerinə yetirməyə imkan yaradır. Sistem həm də oxuculara kitabxanada hazırlanmış tammətənlilə verilənlər bazasından istifadə etməyə imkan verir.

Elektron sənədlərin yaradılması və istifadəsi texnologiyalarının geniş yayılması müasir dünya kitabxanaçılığında bu sahəyə diqqəti artırmışdır. Prezident Kitabxanasında da həmin meyllərə uyğun olaraq müxtəlif mövzulu və təyinatlı tammətənlilə sənəd-informasiya toplularının yaradılması sahəsində xeyli iş görülmüşdür. Elektron sənəd-informasiya ehtiyatlarının yaradılması sahəsində ən əhəmiyyətli iş e-resurs və e-layihə tipli topluların təşkilidir. İndiyədək Kitabxanada 12 adda e-resurs və 10 adda e-layihə yaradılmışdır.

Bunlara misal olaraq "Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin nitqləri, çıxışları, müsahibələri, bəyanatları: 2003-2013", "İlham Əliyev və Azərbaycanın neft diplomatiyası", "Əsrin müqaviləsi", "Azərbaycanda Olimpiya hərəkatı", "Xoşməramlı səfir" və başqa e-resursları, "Heydər Əliyev: Elektron Sənədlər toplusu", "Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin xarici siyasət fəaliyyəti", "Odlar Yurdu Azərbaycan", "XX əsrin faciəsi - Xocalı soyqırımı", "Azərbaycan. Dövlət rəmzləri və atributları", "İrəvan şəhəri" və başqa e-layihələri qeyd etmək mümkündür.

K.Sarıcalinskaya bildirmişdir ki, bu toplular yaradılarkən rəsmi sənədlərdən, kitablardan, məqalələr məcmuələrindən, jurnal və qəzet məqalələrindən, internetdə yerləşdirilmiş materiallardan və s. istifadə edilir. Kitabxanada həm də digər növlü, tammətənlilə sənəd resursları, ən əhəmiyyətli kitabların, dövrü mətbuatda dərc edilmiş məqalələrin elektron versiyaları yaradılaraq istifadəçilərə təqdim edilir. Kitabxananın çox zəngin veb-saytı vardır. Yuxarıda qeyd edilən resursların hamısı həmin sayt vasitəsilə istifadəçilərin ixtiyarına verilmişdir.

K.Sarıcalinskaya daha sonra məlumat bülletenləri, Prezident Kitabxanasında yaradılmış biblioqrafik göstəricilər sistemi, "elektron kitablar", kitabxananın beynəlxalq əlaqələri haqqında geniş məlumat vermişdir.

Kitabxananın elmi katibi vurğulamışdır ki, Prezident Kitabxanasının kollektivi yaradıcı və təşəbbüskar bir kollektivdir. Kitabxana sistemindəki yeniliklər, tətbiq olunan texnologiyalar burada göstərilən xidməti daha da təkmilləşdirməyə, daha zəngin informasiya resursları yaradaraq istifadəyə verməyə kömək edir.

Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin kitabxana sektorunun müdiri Lətifə Məmmədova təmsil etdiyi qurum adından Prezident Kitabxanasının kollektivini əlamətdar yubiley münasibətilə təbrik etmiş, onlara daha böyük uğurlar arzulamışdır.

Sonra Prezident Kitabxanasının məsləhətçisi Tuncay Hüseynzadə kitabxananın saytının yenilənmiş variantını təqdim etmişdir. Saytın üstünlüklərindən danışan T.Hüseynzadə yeni internet resursunun bu gündən istifadəçilərin ixtiyarına verildiyini bildirmişdir.

Rusiyanın Boris Yeltsin adına Prezident Kitabxanasının baş direktoru Aleksandr Verşininin konfrans iştirakçılarına videomüraciəti səsləndirilmişdir.

Tədbirdə M.F.Axundzadə adına Azərbaycan Milli Kitabxanasının direktoru Kərim Tahirovun “Milli Kitabxana cəmiyyətin informasiya tələbatının ödənilməsinin əsas mərkəzi kimi”, Rusiyanın Boris Yeltsin adına Prezident Kitabxanasının informasiya resursları üzrə direktoru Yelena Jabkonun “Prezident Kitabxanası və Rusiyanın informasiya landşaftı: inkişaf istiqamətləri”, Belarus Respublikası Prezident Kitabxanası direktorunun müavini Lyudmila Naumovanın “Sənəd-informasiya təminatı sahəsində Belarus Prezident Kitabxanasının iş təcrübəsi”, Türkiyə Böyük Millət Məclisi (TBMM) kitabxana və arxiv xidmətinin rəhbəri Mehmet Toprakın “TBMM-də sənəd və biblioqrafik informasiya xidmətinin aspektləri”, Bakı Dövlət Universitetinin kitabxanaçılıq kafedrasının müdiri, professor Abuzər Xələfovun “Prezident Kitabxanasının yaranması tarixindən” və digər mövzularda məruzələr dinlənmişdir.

Mövzular ətrafında müzakirələr aparılmış, suallar cavablandırılmışdır.

Beynəlxalq konfrans iyunun 29-da Prezident və Parlament kitabxanaları rəhbərlərinin müşavirəsi ilə işini davam etdirəcəkdir.